

ENVIRONMENTÁLNE VYHLÁSENIE

spracované v zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2009 z 25. novembra 2009 o dobrovoľnej účasti organizácií v schéme Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS) v znení nariadenia komisie (EÚ) 2018/2026 z 19. decembra 2018.

PRIMACHLAD a.s.

Kúpeľná 3

080 01 Prešov

pre roky 2021 – 2024

Aktualizácia za rok 2023



Obsah

1. Úvod	3
1.1 Všeobecne	3
1.2 Definície pojmov a skratky	3
1.3 Použité skratky.....	4
2. Popis organizácie	5
2.1 Predstavenie spoločnosti	5
2.2 Identifikačné údaje.....	8
2.3 Organizačná štruktúra a vzťah k materským organizáciám.....	8
2.4 Certifikácia	10
2.5 Prehľad činností, výrobkov a služieb.....	10
2.6 Registrácia v schéme EMAS spoločnosti PRIMACHLAD, a.s.	10
2.7 Vybrané zákazky rokov 2021 - 2023	11
2.8 Opis chránených území v okolí sídla firmy	15
3. Environmentálna politika	17
3.1 Všeobecne	17
3.2 Stručný popis systému environmentálneho riadenia organizácie	19
4. Environmentálne aspekty	20
4.1 Všeobecne	20
4.2 Priame environmentálne aspekty	21
4.3 Nepriame environmentálne aspekty	21
5. Environmentálne ciele vo vzťahu k významným environm. aspektom a vplyvom na životné prostredie	22
5.1 Všeobecné ciele.....	22
5.2 Špecifické ciele	22
5.3 Ďalšie opatrenia na zlepšenie vplyvu činnosti organizácie na životné prostredie s ohľadom na významné environmentálne aspekty	25
6. Hlavné a osobitné ukazovatele environmentálneho správania	25
IND 1: Energie - Celková spotreba PHM na obrat spoločnosti (MJ/tis. €)	25
IND 2: Materiály (kg/tis. €)	26
IND 3: Odpady - Celková ročná produkcia odpadov na obrat spoločnosti (t/mil. €)	27
IND 4: Emisie (kg/tis. €)	28
IND 5 - Spotreba kancelárskeho papiera na 1 zamestnanca v spoločnosti	29
IND 6 – Environmentálne audity stavieb a dodávateľov	30
7. Ďalšie faktory týkajúce sa vplyvu činnosti organizácie na ŽP	32
7.1 Havarijná pripravenosť	32
7.2 Súlad s požiadavkami právnych predpisov	32
8. Hlavné právne ustanovenie týkajúce sa životného prostredia	34
8.1 Všeobecne	34
8.2 Prehlásenie o dodržiavaní právnych predpisov	36
9. Ďalší termín environmentálneho prehlásenia	37
10. Záver	37

1. Úvod

1.1 Všeobecne

Toto Environmentálne vyhlásenie je spracované na základe a v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2009 z 25. novembra 2009 o dobrovoľnej účasti organizácií v schéme Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS), v znení nariadenia komisie (EÚ) 2018/2026 z 19. decembra 2018, ktorým sa mení a dopĺňa príloha IV nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2009 o dobrovoľnej účasti organizácií v schéme Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS).

Jeho účelom je oboznámiť verejnosť, zákazníkov, obchodných partnerov, dodávateľov, investorov, inštitúcie a ďalšie zainteresované strany zaujímajúce sa o výsledky organizácie na životné prostredie, so systémom posudzovania, vytváranie, implementácia, udržiavanie a neustáleho zlepšovania systému environmentálneho manažérstva a stavom ochrany životného prostredia v spoločnosti PRIMACHLAD a.s. (ďalej len PRIMACHLAD).

Spoločnosť PRIMACHLAD sa v roku 2021 rozhodla implementovať požiadavky Nariadenia Európskeho parlamentu a rady (ES) č. 1221/2009 o dobrovoľnej účasti organizácii v schéme Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit (ďalej len „EMAS“). Princípy systému environmentálneho manažérstva však uplatňuje trvalo už od roku 2016.

Environmentálne vyhlásenie predstavuje spoločnosť PRIMACHLAD a hodnotí stav a vývoj v oblasti jej prínosu k ochrane životného prostredia za posledné 3 roky. Charakterizuje stav ochrany životného prostredia v spoločnosti PRIMACHLAD a je dostupné pre všetkých záujemcov ako verejný dokument na webovej stránke spoločnosti www.primachlad.sk, ako aj v elektronickej podobe na portáli www.emas.sk. V prípade potreby bude zaslané záujemcovi elektronickou cestou alebo písomne poštou. Ktokoľvek, kto sa zaujíma o výsledky organizácie vzhľadom jej vplyvu na životné prostredie, má tak zaistený jednoduchý a slobodný prístup k relevantným informáciám.

1.2 Definície pojmov a skratky

- EMAS: dobrovoľný nástroj environmentálneho riadenia, ktorý bol vyvinutý Európskou komisiou; umožňuje organizáciám posúdiť, riadiť a neustále zlepšovať svoje životné prostredie. Systém je globálne použiteľný a otvorený pre všetky typy súkromných i verejných organizácií
- Environmentálny aspekt: prvok činností, výrobkov alebo služieb, ktorý môže ovplyvňovať životné prostredie (napr. produkcia odpadov)

- Environmentálny cieľ: celkový environmentálny zámer, vychádzajúci z environmentálnej politiky, ktorý je, ak je to možné, kvantifikovaný (napr. zníženie produkcie odpadov)
- Environmentálny vplyv: akákoľvek zmena v životnom prostredí, či priaznivá, či nepriaznivá, ktorá je úplne alebo čiastočne spôsobená činnosťou, výrobkami či službami spoločnosti (napr. znečistenie pôdy)
- Environmentálny profil: merateľné výsledky systému environmentálneho manažérstva vzťahované na riadenie environmentálnych aspektov samotnou organizáciou, založenej na environmentálnej politike, cieľoch a cieľových hodnotách (napr. množstvo vyprodukovaného odpadu za rok)
- Indikátor: jednoznačný ukazovateľ hodnotenia vplyvu organizácie na životné prostredie umožňujúce medziročné porovnanie a hodnotenie vývoja výsledkov organizácie na životné prostredie

1.3 Použité skratky

- BOZP: bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci
- EA: Environmentálne aspekty
- EMAS: Eco-Management and Audit Scheme
- NEA: Nevýznamné environmentálne aspekty
- VEA: Významné environmentálne aspekty
- ŽP: životné prostredie

2. Popis organizácie

2.1 Predstavenie spoločnosti

Predmetom činnosti firmy sú odborné činnosti v oblasti chladiacej a tepelnej techniky. Odborné poznatky a skúsenosti pramenia od roku 2002, kde po viacerých skúškach spoločnosť nadobudla viaceré osvedčenia a oprávnenia pre prácu v oblasti priemyselného chladenia a tepelnej techniky.

Medzi naše činnosti patria:

Poradenstvo v oblasti chladiacej a tepelnej techniky

- návrh chladiaceho zariadenia (priamy, nepriamy, čpavkový, freónový ...)
- návrh využitia odpadového tepla chladiaceho zariadenia
- návrh najvhodnejšieho variantu tepelného čerpadla
- vypracovanie odborných posudkov jestvujúcich zariadení



Vypracovanie projektovej dokumentácie v oblasti:

- projekt chladenia ľadovej plochy (zimného štadióna)
- projekt chladenia potravinárskych podnikov (mäsokombináty, mliekarne, hydínárne apod.)
- projekt chladenia priemyselných podnikov (petrochemický priemysel, výroba z plastu, hliníka, medi a iné výrobné podniky...)
- projekt využitia odpadového tepla aj pomocou tepelných čerpadiel
- projekt vykurovania pomocou tepelného čerpadla



Odborné prehliadky VTZ plynových a tlakových

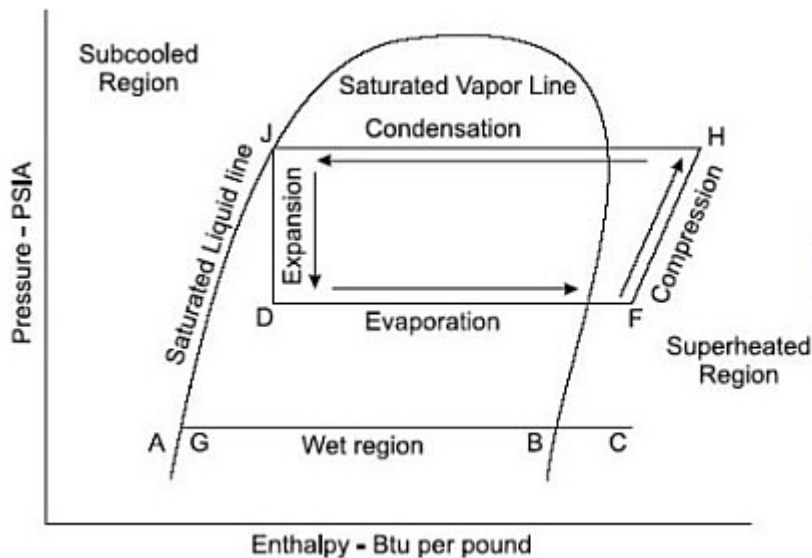
- odborné prehliadky čpavkových strojovní chladenia
- odborné prehliadky tlakových nádob
- školenie pracovníkov obsluhy čpavkových strojovní chladenia



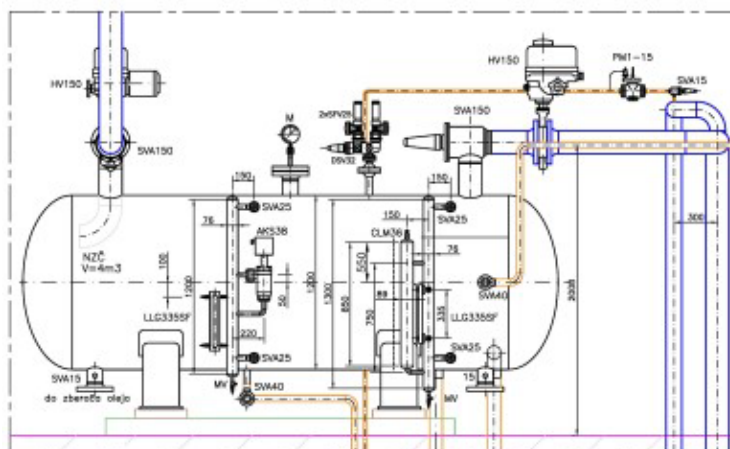
Projekčná činnosť

Ponúkame nasledovné odborné a komplexné činnosti:

- Spracovanie odborných posudkov.
- Spracovanie štúdie za účelom rekonštrukcie, resp. modernizácie chladiaceho zariadenia ľadových plôch, potravinárskych petrochemických a priemyselných podnikov.



- Spracovanie projektovej dokumentácie pre územné rozhodnutie až po kompletný realizačný projekt, poprípade aj so schválením projektovej dokumentácie od oprávnenej právnickej osoby (Technická inšpekcia SR, a.s., TÚV SÚD Slovakia, s.r.o., resp. E.I.C. Engineering inspection company s.r.o.).



- Vypracovanie štúdie a projektu pre výstavbu tréningového zimného štadióna vr. samotnej technológie chladenia (priamy, nepriamy, čpavkový, freónový systém), odvlhčovania ľadovej plochy a súvisiacej elektroinštalácie a riadiaceho systému.



Opravy, montáže a rekonštrukčné práce

- Spoločnosť má platné osvedčenia a oprávnenia pre výkon opráv, montáž a rekonštrukcii chladiarenských zariadení. Všetky práce spojené s opravami a rekonštrukčnými prácami sú vykonávané za predpokladu dodržiavania bezpečnostno-technických požiadaviek a za účelom zlepšenia chladiaceho efektu s prihliadnutím najnovších trendov v oblasti chladiacej techniky. Pre potreby zefektívnenia chladiaceho zariadenia vieme zabezpečiť kompletnú rekonštrukciu chladiaceho systému na kľúč od technického návrhu, projektovej dokumentácie, až po dodávku, montáž a spustenie zariadenia do prevádzky. Následne sme ochotní zabezpečiť záručný a pozáručný servis všetkých druhov chladiacich zariadení a ostatných prvkov v chladiacej a klimatizačnej technike.



- V prípade potreby opráv čpavkových chladiarenských kompresorov sme pripravený prostredníctvom odborne zaškolených pracovníkov zabezpečiť servisné práce spojené s opravou ako piestových tak aj skrutkových čpavkových kompresorov.



2.2 Identifikačné údaje

Obchodná firma (názov): **PRIMACHLAD, a.s.**

Sídlo: Kúpeľná 3, 080 01 Prešov, Slovenská republika

Prevádzky: žiadne (iba sídlo)

IČO: 51229471

DIČ: 2120638058

Štatutárny orgán: Ing. Stanislav Karniš, predseda predstavenstva

Tel .: +421 917 311 235

Email: karnis@primachlad.sk

Web: www.primachlad.sk

Organizácia podniká v prenajatých administratívnych priestoroch budovy na základe nájomnej zmluvy a nemá žiadne ďalšie priestory.

2.3 Organizačná štruktúra a vzťah k materským organizáciám

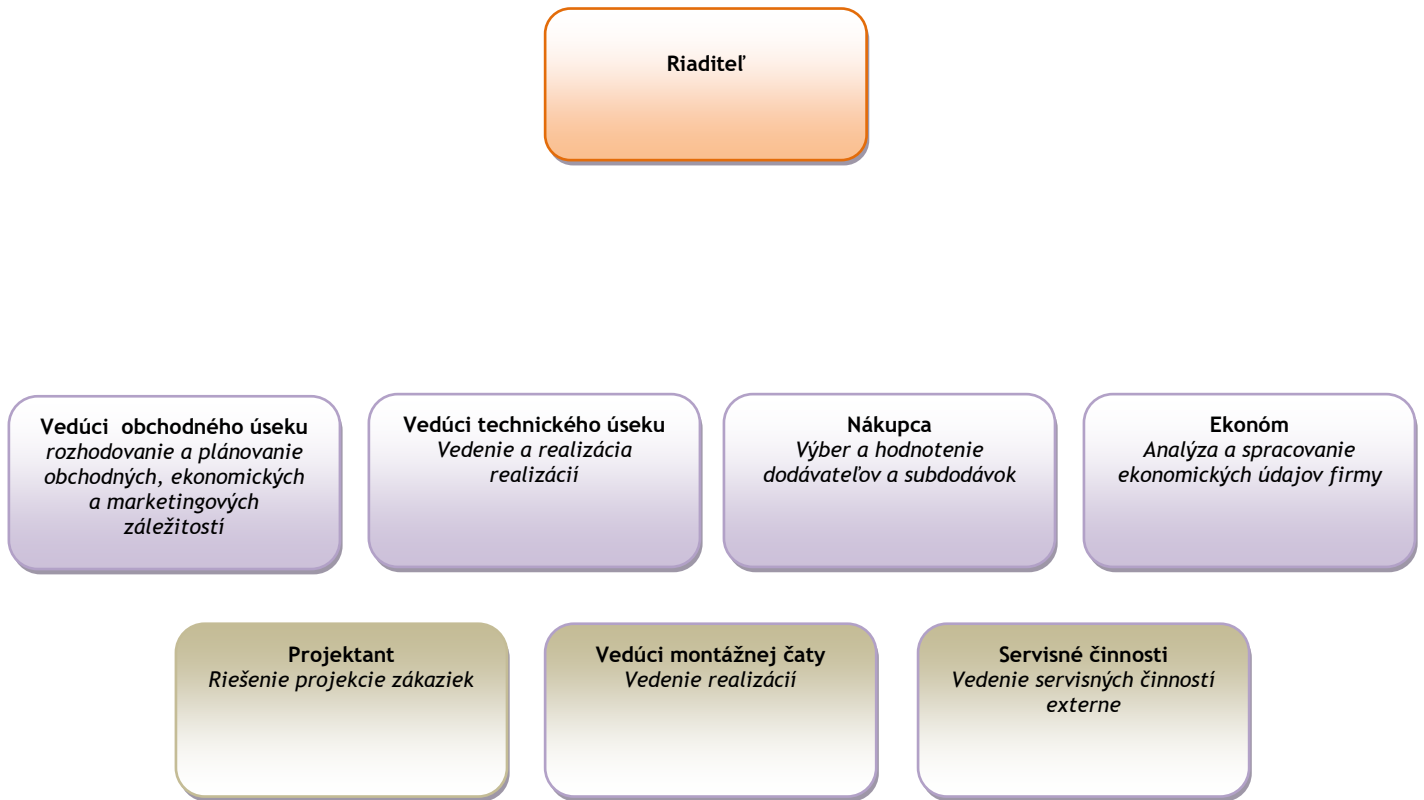
Vedenie spoločnosti PRIMACHLAD je tvorené predsedom predstavenstva, ktorý má zároveň funkciu riaditeľa spoločnosti. Vedenie je zodpovedné za trvalé rozvíjanie a uplatňovanie princípov systému environmentálneho manažérstva a jeho neustále zlepšovanie. Základnou zodpovednosťou vedenia je trvalý rozvoj spoločnosti na základe cieľavedomého a efektívneho zisťovania a napĺňania požiadaviek zákazníka a všetkých relevantných súvisiacich požiadaviek súčasne s ekonomickou prosperitou a ochranou životného prostredia s vedomím potreby trvalo udržateľného rozvoja.

Efektívne fungovanie systému environmentálneho manažérstva je podmienené funkčnou organizačnou štruktúrou a kompetentnými pracovníkmi. Prijímanie a zapracovanie pracovníkov a postup udržiavania kompetencie pracovníkov riadi konateľ spoločnosti. Požiadavky na kompetenciu pracovníkov sú uvedené v "Opise pracovných pozícií", ktoré sú uvedené v osobných zložkách pracovníkov. Menovité obsadenie funkcií je uvedená v pracovných, či iných zmluvách. Spoločnosť má spracované a zdokumentované rozsahy právomocí, zodpovedností a pracovných povinností pre všetky kategórie funkcií.

Udržiavanie a zvyšovanie kompetencií ako opatrenie na získanie potrebných zručností je plánované v ročných cykloch. Plán vzdelávania pre pracovníkov je vytvorený na každý rok. Na pravidelných školeniach sú pracovníci zoznamovaní s fungovaním systému manažérstva, s aktualizáciou príslušných dokumentov, smerníc či postupov, s rozsahom im príslušných kompetencií a zodpovednosťou.

Spoločnosť využíva pre zabezpečenie efektívneho fungovania činnosti spoločnosti kumulované funkcie a taktiež externé subdodávateľské spoločnosti.

Organizačná štruktúra



V spoločnosti dochádza ku kumulovaniu funkcií.

Organizácia PRIMACHLAD nemá žiadne väzby na ďalšie organizácie.

2.4 Certifikácia

Spoločnosť PRIMACHLAD má certifikované systémy environmentálneho manažérstva od roku 2016 a manažérstvo kvality a manažérstvo bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, od roku 2019 v rozsahu Projekt - dodávka - montáž a servis chladiacich zariadení. Dokumentovaný systém je pravidelne predmetom interných a externých auditov spoločnosti.

2.5 Prehľad činností, výrobkov a služieb

Cieľom našej spoločnosti je pristupovať ku každému klientovi individuálne, čím zabezpečíme jeho komfort a najvyššiu možnú dosiahnuteľnú kvalitu a profesionalitu našich služieb.

Pri tvorbe každého projektu dôkladne analyzujeme všetky potreby nášho klienta v súvislosti s jeho cieľmi. Neoddeliteľnou súčasťou tohto procesu je analýza finančných potrieb a možností nášho klienta a zváženie možnosti využitia dostupných dotácií. Prirodzenou súčasťou tohto procesu je priebežné spracovanie správ o postupe realizovaných prác.

Našou prácou vytvárame najoptimálnejšie riešenia pre každého klienta. Naším cieľom je vytvárať hodnoty, ktoré sú trvalé a ktoré zodpovedajú ako technickej realizovateľnosti, tak aj ekonomickej efektívnosti. Samozrejmosťou je pre nás maximálna zodpovednosť k životnému prostrediu pri všetkých našich realizovaných projektoch.

2.6 Registrácia v schéme EMAS spoločnosti PRIMACHLAD, a.s. sa týka nasledujúceho predmetu činnosti:

Projekt, dodávka, montáž, a servis chladiacich a tepelných zariadení.

SK NACE kódy pre vykonávané činnosti zahrnuté do schémy EMAS sú:

33.12 Oprava strojov

43.22 Inštalácia kanalizačných, výhrevných a klimatizačných zariadení

71.12 Inžinierske činnosti a súvisiace technické poradenstvo

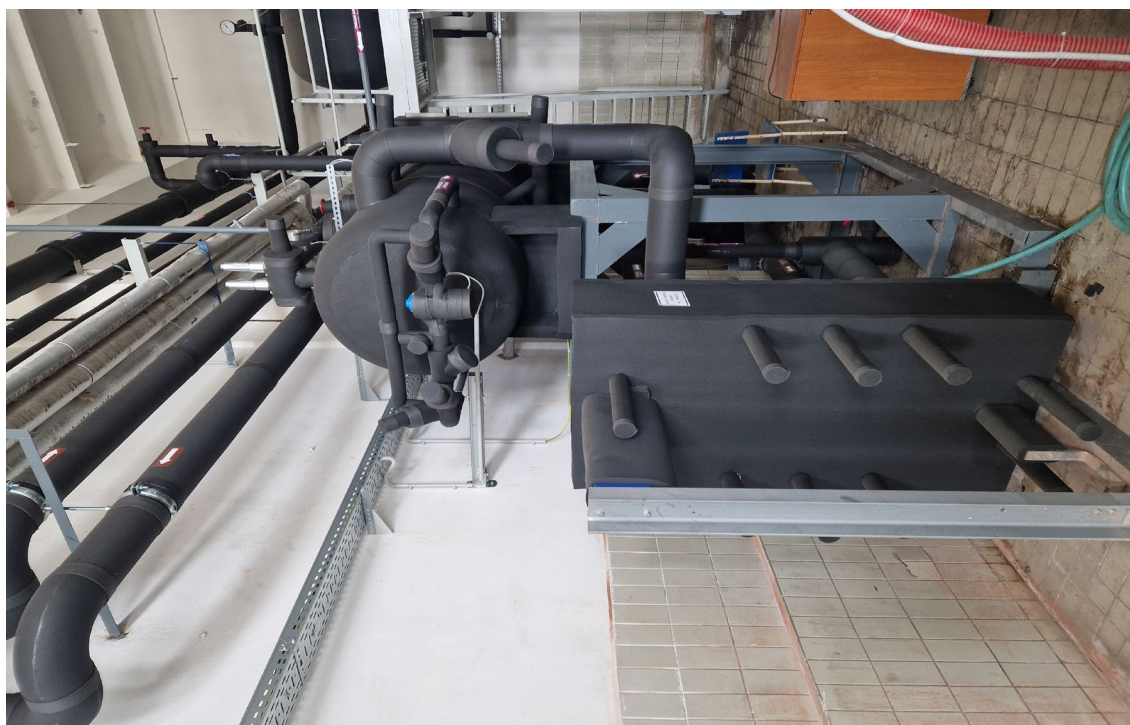
Lokality, na ktoré sa EMAS vzťahuje sú nasledovné:

V sídle spoločnosti, ktoré sa nachádza na adrese Kúpeľná 3, 080 01 Prešov, Slovenská republika

2.7 Vybrané zákazky za rok 2023

Uvádame prehľad niektorých zákaziek, ktoré sa nám podarilo úspešne realizovať v roku 2023:

Istermeat DS



Obec Prakovce



Obec Raslavice



Zimný štadión BA Harmincova



2.8 Opis chránených území v okolí sídla firmy

Mesto Prešov leží v Košickej kotline a obklopujú ho Slánske vrchy a Šarišská vrchovina. Prešovom pretekajú rieky Torysa a Sekčov. Cez územie mesta vedú významné medzinárodné cestné a železničné trate smerom do Poľska a na Ukrajinu.

V okrese Prešov sa nachádzajú chránené územia:

Čergovská javorina

Čergovská javorina je národná prírodná rezervácia v správe štátnej ochrany prírody Prešov. Nachádza sa v katastrálnom území obce Terňa v okrese Prešov v Prešovskom kraji. Územie bolo vyhlásené v roku 1982 na rozlohe 10,7200 ha.

Demjatské kopce

Demjatské kopce - Vápeníky je prírodná rezervácia v správe štátnej ochrany prírody Prešov. Nachádza sa v katastrálnom území obce Demjata, Veľký Slivník v okr. Prešov v Prešovskom kraji. Územie bolo vyhlásené v roku 1982 na rozlohe 8,6817 ha. Predmetom ochrany je: PR je vyhlásená na ochranu teplomilnej vegetácie vápencových brál bradlového pásma vo východnej časti Šarišskej vrchoviny s výskytom viacerých zriedkavých druhov rastlín a paleontologických nálezov na vedeckovýskumné a náučné ciele.

Dubnické bane

Dubnické bane sú medzinárodne významná lokalita a chránený areál v katastrálnom území obce Červenica v okrese Prešov v rovnomennom kraji. Územie bolo vyhlásené v roku 1964 na rozlohe 6 ha. Ochranné pásmo nebolo určené. Chránený areál je v správe štátnej ochrany prírody Prešov.

Dubová hora

Lokalita sa nachádza na juhovýchodnom svahu Dubovej hory (763 m n. m) v Slanských vrchoch. Na časti rovnomennej PR Dubová hora sa zachoval malý pralesový zvyšok. Tvoria ho dubovo-bukové lesy, pričom zmiešanie je skôr plošné a vyskytujú sa tu časti s prevahou buka alebo duba. Z drevín sa okrem duba zimného a buka lesného ojedinele vyskytuje aj javor horský a brest horský. Rozpätie nadmorských výšok na lokalite sa pohybuje od 580 do 680 m n.m.

Kamenná baba

Kamenná baba predstavuje národnú prírodnú rezerváciu a zároveň územie európskeho významu. Situovaná je v katastroch obcí Lipovce a Lačnov v okrese Prešov, má rozlohu 340 hektárov a nachádza sa v nadmorskej výške 545 až 995 m n. m.

Územie európskeho významu Kamenná baba pozostáva z dvoch nerovnako veľkých častí predelených cestou medzi obcami Lipovce a Lačnov. Podstatná časť územia spadá do orografického celku Branisko, menšia časť, nazývaná Na skaly, zaberá juhozápadné časti Bachurne.

Kapušíansky hradný vrch

Kapušíansky hradný vrch je prírodná rezervácia v správe štátnej ochrany prírody Prešov. Nachádza sa v katastrálnom území obce Kapušany a Fulianka v okrese Prešov v Prešovskom kraji. Územie bolo vyhlásené v roku 1980 na rozlohe 18,1 ha. Národná kultúrna pamiatka Kapušíansky hrad sa nachádza v nadmorskej výške 504 m.n.m s významným botanickým náleziskom na vulkanitoch. Na jeho mieste sa predpokladá staré slovanské hradisko. Našli sa tu pamiatky z neolitu, z obdobia haltštatského i rímsko-barbarského a tiež pohrebisko z doby sťahovania národov.

Šimonka

Národná prírodná rezervácia, ktorá bola vyhlásená v roku 1950 na výmere 33,52 ha s najvyšším 5. stupňom ochrany prírody.

Prírodná rezervácia Šindliar

Prírodná rezervácia Šindliar, za chránenú vyhlásená v roku 1993, sa nachádza v pohorí Branisko, západne od obce Šindliar. Lesný porast tvorí pestrý ihličnatý les s prevahou smreka, smrekovca, jedle, borovice a brezy. Dôležitá je najmä bohatá zložka bryoflóry – rôznych machov a rašelinníkov. V podrade dominuje brusnica čučoriedková (*Vaccinium myrtillus*) a brusnica obyčajná (*Vaccinium vitis-idaea*).

Prírodná rezervácia Zbojnický zámok

Prírodná rezervácia Zbojnický zámok, za chránenú vyhlásená v roku 1964, sa nachádza v severnej časti Slanských vrchov, nad obcou Ruská Nová Ves. Rezervácia je tvorená výrazným geomorfologickým útvarom s priľahlými lesnými porastami. Dokladuje vyvrelinový pôvod Slanských vrchov a je významným náleziskom reliktnéj teplomilnej vegetácie, ktorá sa vyvinula na skalnatom ryolitovom brale. Nájde sa tu krovinaté formácie tavoľníka prostredného (*Spiraea media*), višne krovitej, rôznych ruží, klokoča perovitého (*Staphyllea pinnata*) a iných.

3. Environmentálna politika

3.1 Všeobecne

Vedenie stanovilo a udržiava politiku integrovaného systému manažérstva so zahrnutím požiadaviek na environmentálne riadenie, a nadväzne aj ciele ochrany životného prostredia v súlade s kontextom organizácie. Environmentálna politika je tak súčasťou integrovaného systému riadenia ako "Politika integrovaného systému" a bola aktualizovaná dňa 12.4.2021. Sú v nej zohľadnené požiadavky záväzných predpisov pre preukazovanie zhody, pre realizáciu procesov, pre prevenciu znečisťovania a ochranu životného prostredia, pre BOZP i ďalšie aspekty.

Environmentálna politika je súčasťou strategického zámeru stanoveného vedením spoločnosti PRIMACHLAD pre dosiahnutie vysokých parametrov realizovaných produktov, zabezpečenie prosperity spoločnosti a zabezpečení ochrany životného prostredia aj bezpečnosti. Politika je zverejnená v priestoroch spoločnosti PRIMACHLAD pre všetky zainteresované strany.

Environmentálna politika poukazuje na to, aby podnik plnil predsavzatia a ciele vzťahujúce sa na ochranu a nápravu škôd spôsobených na životnom prostredí. Poskytuje rámec pre dlhodobé a krátkodobé ciele, ktoré podnik chce dosiahnuť. Vypracovanie environmentálnej politiky v podniku je prvým krokom smerom k efektívnemu environmentálnemu manažérstvu. Po prijatí jej rámca si podnik musí vypracovať programy a procedúry na dosiahnutie predsavzatia cieľov. Rámec environmentálnej politiky poskytuje informácie všetkým zainteresovaným stranám o jeho cieľoch a zámeroch v oblasti životného prostredia. K tomu, aby environmentálna politika nebola len kusom papiera, musí spoločnosť preukázať, že robí kroky na zlepšenie jeho environmentálneho správania.

Environmentálna politika vyjadruje záväzok spoločnosti k trvalému zlepšovaniu, preventívnej ochrane a je v súlade s platnou legislatívou a ďalšími dôležitými nariadeniami v oblasti životného prostredia.

Ako spoločnosť ponúkajúca komplexné odborné činnosti v oblasti chladiacej a tepelnej techniky vykonávame naše služby v čo najväčšej kvalite a s čo najmenším dopadom na životné prostredie.

Preto kladieme dôraz na:

- zákazníka, ostatné zainteresované strany a na lepšie uspokojovanie ich potrieb,**
- rozvíjanie obojstranne výhodných dlhodobých obchodných vzťahov,**
- zodpovedné a etické správanie voči dodávateľom,**
- minimalizovať dopad našich činností na životné prostredie,**
- úsporu zdrojov a energie,**
- plniť v plnom rozsahu legislatívne požiadavky z oblasti ochrany živ. Prostredia,**
- zvyšovať povedomie zamestnancov o ochrane životného prostredia,**
- starostlivosť o zamestnancov a bezpečné pracovné prostredie,**
- sústavné zlepšovanie svojho environmentálneho správania,**
- predchádzať environmentálnym haváriám.**

Vedenie spoločnosti sa zaväzuje vytvoriť potrebné zdroje pre plnenie tejto politiky a environmentálneho manažérskeho systému.

V Prešove dňa 12.4.2021

Riaditeľ spoločnosti

Výtlač.1

3.2 Stručný popis systému environmentálneho riadenia organizácie

Environmentálne riadenie organizácie PRIMACHLAD je trvalou súčasťou integrovaného systému manažérstva, ktorý je založený na požiadavkách noriem pre systém manažérstva kvality (ISO 9001), systém environmentálneho manažérstva (ISO 14001) a systém manažérstva bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (ISO 45001). Procesy tohto integrovaného systému manažérstva sú identifikované, zdokumentované, riadené, zdroje pre fungovanie sú zaistené. Osobou zodpovednou za tieto procesy je predstaviteľ IMS.

Systém environmentálneho manažérstva je tiež založený na procesnom prístupe. Procesy sú efektívne a dobre udržiavané. Organizácia je projektovo riadená s cieľom neustáleho zlepšovania a dobre funguje na princípoch "PDCA". Vedenie organizácie kladie veľký dôraz na kvalitu a výkonnosť procesov vrátane procesov systému environmentálneho manažérstva, ktorého základné požiadavky sú opísané v smernici "Ochrana životného prostredia".

Plánovanie systému environmentálneho manažérstva slúži k jeho neustálemu zlepšovaniu, napĺňanie environmentálnej politiky a zlepšovanie environmentálneho profilu spoločnosti. Preto, aby zlepšovanie bolo cielené a účelné, sú určené významné environmentálne aspekty a pre ne stanovované každoročne cieľové hodnoty (merateľné, alebo hodnotiteľné).

Riadenie oblasti ochrany životného prostredia vychádza zo záväzkov v environmentálnej politike a je orientované na efektívne riadenie významných environmentálnych aspektov a dôsledné dodržiavanie právnych a iných požiadaviek, a to v rámci riadenia prevádzky, pripravenosti na havarijné situácie, stanovovaní cieľov a cieľových hodnôt a realizáciu environmentálnych programov. Uvedené oblasti sú pravidelne monitorované alebo merané.

Dôležitým aspektom firmy pri riadení ochrany životného prostredia je zapojenie pracovníkov podieľajúcich sa na realizácii zákazky do ochrany životného prostredia prostredníctvom zaškolenia pracovníkov a ich pravidelnej kontroly. Súčasťou riadenia a kontroly je aj problematika havarijnej prevencie, ktorá je úzko spätá s používaním nebezpečných chemických látok. Okrem toho sú všetky činnosti v organizácii kontrolované prostredníctvom interných auditov. Postupne zavádzame interné audity zamerané na kontrolu riadenia environmentálnych aspektov na stavbách vrátane dodávateľov. Každoročne sú všetky dôležité fakty a zmeny prezentované vedeniu vo forme preskúmania manažmentom a vyhodnotené s cieľom prijať potrebné zlepšenia IMS.

4. Environmentálne aspekty

4.1 Všeobecne

Proces identifikácie a hodnotenia environmentálnych aspektov možno rozdeliť do týchto fáz:

- výber činností, služieb či výrobkov
- identifikácia environmentálnych aspektov
- dokumentovanie environmentálnych aspektov a ich kvantifikácia
- hodnotenie významnosti environmentálnych aspektov s dopadom na životné prostredie pomocou kritérií

Pri hodnotení významu environmentálneho aspektu organizácie PRIMACHLAD zvažuje:

- možnosť spôsobenia škody na životnom prostredí
- zraniteľnosť miestneho alebo regionálneho životného prostredia
- veľkosť, počet, frekvencia a závažnosť jednotlivého aspektu alebo vplyvu
- existenciu a požiadavky vyplývajúce z príslušných právnych predpisov týkajúcich sa životného prostredia
- význam pre zainteresované strany

Environmentálne aspekty sú identifikované pri zohľadnení bežných, alebo výnimočných podmienok, prípadne pri havarijných stavoch, vzťahujúce sa k činnostiam minulým, súčasným aj plánovaným. Určované sú aspekty priame, t.j. vlastné, aj aspekty nepriame od subdodávateľov, ktoré organizácia ovplyvňuje nepriamo (najmä zmluvne). Za určovanie environmentálnych aspektov a vplyvov zodpovedá konateľ spoločnosti v spolupráci s odborným poradcom.

Hodnotenie významnosti vykonáva pracovný tím zložený z odborných pracovníkov. Tím vykonáva hodnotenie podľa ďalej uvedených kritérií. O konečnom priradení významnosti rozhoduje riaditeľ. Pre vyhodnotenie významnosti aspektov a vplyvu sú rozhodujúce tieto kritériá:

- pravdepodobnosť a početnosť výskytu env. aspektu (K 1)
- rozsah vplyvov environmentálneho aspektu (K2)
- požiadavky právnych a iných predpisov ako aj názory zaint. strán na daný EA (K 3)

Pre každé kritérium je pridelená bodová hodnota v intervale 1-10. Výslednú hodnotu významnosti EA udáva súčet: **EA = K1 + K2 + K3**. Pričom platí, že významné aspekty (VEA) sú tie, ktoré majú výslednú bodovú hodnotu vyššiu ako 14 bodov.

Informácie, týkajúce sa EA, sú zhrnuté v riadenom dokumente "Register environmentálnych aspektov". Register je každoročne preskúmaný a v prípade zmien v činnostiach, aspektoch alebo jeho významnostiach je aktualizovaný. Významné environmentálne aspekty sú podkladom pre stanovenie environmentálnych cieľov a cieľových hodnôt, a tým aj pre zlepšovanie environmentálneho profilu spoločnosti.

4.2 Priame environmentálne aspekty

Pracovisko	Činnosť / produkt	Environ. aspekt	Dopad na ŽP	Význam EA	Opatrenia a riadenie
Administratíva	Prevádzka kancelárie a súvisiacich priestorov, realizačná činnosť, narábanie s odpadom nie nebezpečným	Spotreba elektrickej energie	čerpanie prírodných zdrojov	NEA	šetrenie energiami
		spotreba pitnej vody	čerpanie prírodných zdrojov	NEA	šetrenie vodou
		vypúšťanie splaškových odpadových vôd do kanalizácie	záťaž životného prostredia - produkcia odpadných vôd, znečistenie vody	NEA	šetrenie vodou, zákaz vylievania nebezpečných látok do kanalizácie
		produkcia ostatného odpadu	záťaž živ. prostredia - produkcia odpadov	NEA	predchádzanie vzniku odpadu, triedenie, nakladanie cez oprávnené firmy
		používanie chemických látok (upratovacie prostriedky)	záťaž životného prostredia - produkcia nebezpečných odpadov, zdravotné riziká	NEA	šetrenie chem. látkami (nepoužívať zbytočne, dodržiavať dávkovanie), prednosť ekologicky vhodnejších prostriedkov
	Vykurovanie, chladenie	prevádzka klimatizácie	poškodzovanie ozónovej vrstvy	NEA	nepoužívať zbytočne chladenie a zabezpečiť pravidelnú údržbu
		vykurovanie (ÚK)	čerpanie prírodných zdrojov	NEA	šetrenie energiou (regulovať kúrenie a efektívne vetrať)
Pracoviská a miesta realizácie výrobných činností	Realizačná činnosť, doprava, parkovanie	spotreba energií a PHM	čerpanie prírodných zdrojov	VEA	šetrenie energií prostredníctvom opatrení – ciele a pod.
		únik nebezpečných látok do prostredia	záťaž životného prostredia - znečistenie pôdy, vody	NEA	preventívna údržba, kontroly (STK), havarijné zabezpečenie techniky
		produkcia nebezpečného odpadu	záťaž živ. prostredia - produkcia nebezpečných odpadov	NEA	predchádzanie vzniku odpadu, triedenie, nakladanie cez oprávnené firmy
		emisie do ovzdušia	záťaž živ. prostredia - znečistenie ovzdušia	NEA	preventívna údržba, kontroly (STK, emisie)
		emisie hluku	poškodzovanie fauny, obťažovanie občanov	NEA	preventívna údržba, kontroly (STK)
		Spotreba materiálu – najmä chladiacich kvapalín	záťaž živ. prostredia pri výrobe, distribúcii a používaní týchto materiálov	NEA	šetrenie zdrojov; preventívna údržba, riadenie plánovania, efektívneho nákupu a správnej inštalácie rozvodov

4.3 Nepriame environmentálne aspekty

Nepriame environmentálne aspekty sú také, ktoré vedú k dopadom organizácie PRIMACHLAD na životné prostredie. Organizácia ich môže ovplyvniť nepriamo najmä výberom, kontrolou a stanovením zmluvných podmienok v oblasti ochrany ŽP dodávateľom. Metodika identifikácie a hodnotenia významnosti nepriamych EA je rovnaká ako pri priamych EA. (pozri kapitolu 4.1 tohto dokumentu).

Pracovisko	Činnosť/produkt	Environ. aspekt	Dopad na ŽP	Význam EA	Opatrenia a riadenie	
Pracoviská a miesta realizácie zákaziek výrobnej činnosti	Realizačná činnosť, narábanie s odpadom, poskytované služby údržby	spotreba energií	čerpanie prírodných zdrojov	VEA	šetrenie energiou	Nepriamo riadené aspekty, plynúce z činností subdodávateľov; organizácia riadi prostredníctvom zmluvných dohôd, podporou najlepších environmentálne vhodných technológií v rámci projektovej činnosti, výberom a hodnotením subdodávateľov, ako aj kontrolou subdodávateľov
		produkcia ostatného odpadu	záťaž živ. prostredia produkcia odpadov	NEA	predchádzania vzniku odpadu, triedenie, nakladanie cez oprávnené firmy	
		produkcia nebezpečného odpadu	záťaž živ. prostredia – produkcia nebezpečných odpadov	NEA	predchádzania vzniku odpadu, triedenie, zabezpečenie označovania a zhromažďovania NO, nakladanie cez oprávnené firmy	
		únik nebezpečných látok do prostredia	záťaž životného prostredia – znečistenie pôdy, vody - havária	VEA	preventívne opatrenia, kontroly, revízie, havarijná pripravenosť	
		emisie látok znečisťujúcich ovzdušie	záťaž živ. prostredia - znečisťovanie ovzdušia	NEA	preventívna údržba, kontroly, revízie, prenájom vhodných zariadení	
		emisie hluku	poškodzovanie fauny, obťažovanie občanov	NEA	preventívna údržba, kontroly, revízie, prenájom vhodných zariadení	

5. Environmentálne ciele vo vzťahu k významným environm. aspektom a vplyvom na životné prostredie

5.1 Všeobecné ciele

K všeobecným a trvalým cieľom organizácie PRIMACHLAD patrí:

- zabezpečovať realizáciu zákaziek v najvyššej možnej kvalite pri dodržiavaní termínov, právnych požiadaviek a zmluvných predpisov s využitím najnovších technológií,
- zabezpečovať výberom vhodnej technológie úsporu energie nielen pri realizácii zákazky, ale aj pri následnej prevádzke,
- podporovať využívanie recyklovaných materiálov a tým prispievať k trvalo udržateľnému rozvoju a obehovému hospodárstvu,
- zvyšovať kompetencie zamestnancov v oblasti kvality, bezpečnosti a ochrany životného prostredia,
- ponúkať klientom pomoc pri plnení povinností, ktoré vyplývajú z platných právnych predpisov, upozorňovať na nedostatky a zabezpečiť kompletne poradenstvo v oblasti celého životného cyklu projektu.

5.2 Špecifické ciele

Vrcholové vedenie na základe environmentálnej politiky stanovuje každoročne ciele na podporu ochrany životného prostredia. Na tieto ciele nadväzujú podrobné programy. Vedenie v pravidelných intervaloch (min. 1x ročne), vykonáva analýzu plnenia prijatých cieľov a ďalej je tu vykonávaná aktualizácia a stanovenie nových cieľov. Ciele za rok 2020 boli formou preskúmania manažmentom priebežne plnené.

Vyhodnotenie cieľov za rok 2023:

V rámci vykonávania zákaziek dosahovať nulové reklamácie na dodržiavanie pravidiel ochrany ŽP – cieľ bol splnený, absolvované školenia a oboznámenia, vykonané interné audity na zákazkách

Znížiť spotrebu PHM a následne tvorbu emisií – tento cieľ nebol splnený nakoľko boli realizované logisticky náročnejšie zákazky

Zvýšenie zapojenia zamestnancov do aktivít na ochranu ŽP – cieľ bol splnený, spracovaný program aktivít na zapojenie zamestnancov do ochrany ŽP. Vykonané odborné školenie pre zamestnancov o nakladaní s odpadmi, ich separácii, označovaní a havarijnej prevencii - záznamy k dispozícii.

Zlepšenie riadenia environmentálnych aspektov na zákazkách – vykonané audity na zákazkách, v priebehu r. 2023 boli vykonané tri interné audity stavieb – Výstavba zariadenia OZE v budove občianskej vybavenosti v obci Prakovce, Rekonštrukcia technológie chladenia ľadovej plochy na Zimnom štadióne Harmincova, Zníženie nákladov na energie prostredníctvom inštalácie tepelných čerpadiel v budove kultúrneho domu v obci Raslavice.

V spoločnosti sú stanovené nasledujúce špecifické ciele vo vzťahu k environmentálnym aspektom:

ENVIRONMENTÁLNE CIELE PRIMACHLAD, a.s. na roky 2021 - 2024:

CIEĽ č. 1: V rámci vykonávania zákaziek dosahovať nulové reklamácie na dodržiavanie pravidiel ochrany ŽP

Zodpovedný: Riaditeľ

Termín: 31.12.2024

Opatrenia na dosiahnutie cieľa:

- 1) Pravidelné školenia vlastných zamestnancov a zamestnancov dodávateľských firiem.
- 2) Priebežné kontroly zabezpečenia ochrany a prevencie ŽP na zákazkách.

CIEĽ č. 2: Znížiť spotrebu PHM a následne tvorbu emisií

Zodpovedný: Riaditeľ

Termín: 31.12.2024

Opatrenia na dosiahnutie cieľa:

- 1) Optimalizovať pracovné cesty zavedením týždenného plánu a vzájomného informovania sa medzi zamestnancami
- 2) Zvýšeným využívaním výpočtovej techniky pre komunikáciu medzi pracoviskami cez Skype, MS Teams

CIEĽ č. 3: Zvýšenie zapojenia zamestnancov do aktivít na ochranu ŽP

Zodpovedný: Predstaviteľ vedenia pre EMAS

Termín: 31.12.2024

Opatrenia na dosiahnutie cieľa:

- 1) Spracovanie programu aktivít na zapojenie zamestnancov do ochrany ŽP na roky 2021-2024
- 2) Zahrnúť do tohto programu pre najbližší rok aspoň 1 školenie pre zamestnancov o nakladaní s odpadmi, ich separácii, označovaní a havarijnej prevencii

CIEĽ č. 4: Zlepšenie riadenia environmentálnych aspektov na zákazkách (interné audity na zákazkách – dosiahnuť úroveň 75% a viac)

Zodpovedný: Predstaviteľ vedenia pre EMAS

Termín: 31.12.2024

Opatrenia na dosiahnutie cieľa:

- 1) Zavedenie interných EMS auditov na realizovaných zákazkách
- 2) Spracovanie kontrolného listu pre audity na zákazkách
- 3) Školenie interných audítorov EMS/EMAS

5.3 Ďalšie opatrenia na zlepšenie vplyvu činnosti organizácie na životné prostredie s ohľadom na významné environmentálne aspekty

Riadenie environmentálnych záležitostí začína v spoločnosti Primachlad už pri uzatváraní zmlúv so zákazníkmi. Zodpovedný pracovník najskôr preskúma, či požiadavka zákazníka je splniteľná z hľadiska životného prostredia, či neprinesie spoločnosti problémy s plnením právnych a iných požiadaviek v oblasti ochrany životného prostredia.

Následne sú definované požiadavky na dodávateľa a je vykonávaný monitoring jeho činností. Požiadavky na dodávateľa v oblasti riadenia nepriamych environmentálnych aspektov sa premietajú do hodnotenia a výberu dodávateľa a následne do zmluvných podmienok. V prípade potreby sú spracované postupy havarijnej pripravenosti a sú vykonávané školenia pre zvyšovanie environmentálneho povedomia pracovníkov a to najmä v oblasti legislatívnych a environmentálnych požiadaviek, nácviku reagovania v prípade havarijných udalostí, predchádzaniu environmentálnych incidentov a dodržiavania legislatívnych limitov.

Ďalej plánujeme zamerať nové opatrenia na:

- zvyšovanie odborných znalostí kľúčových pracovníkov;
- podporu používania energeticky úsporných technológií;
- podporu obehového hospodárstva.

6. Hlavné a osobitné ukazovatele environmentálneho správania

Organizácia PRIMACHLAD stanovila hlavné indikátory environmentálneho správania, ktoré sa týkajú priamych environmentálnych aspektov, a ďalšie osobitné indikátory svojho vplyvu na životné prostredie. Každý hlavný ukazovateľ sa skladá z:

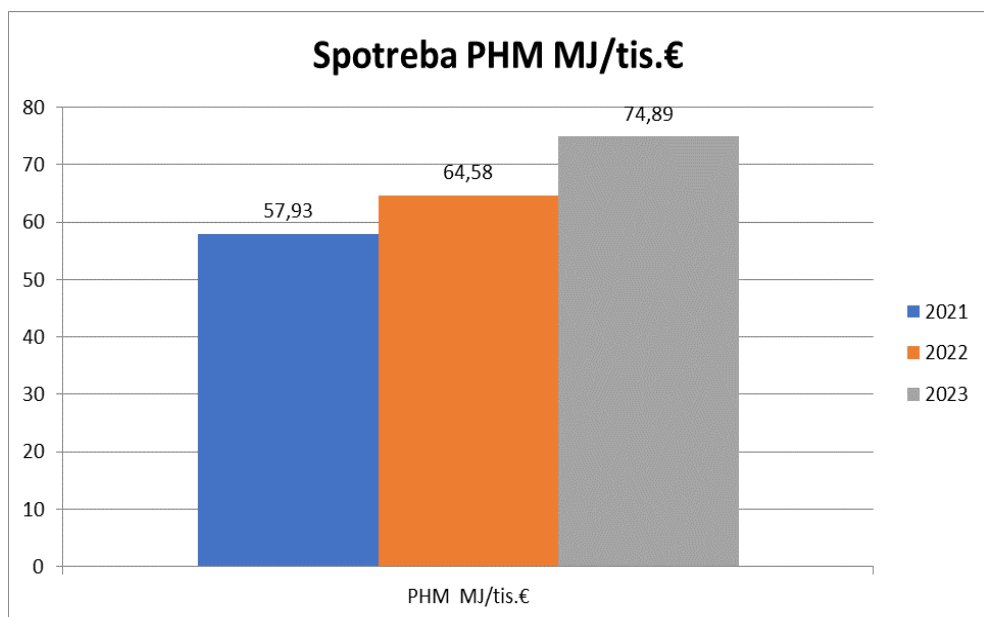
- údaj A vyjadrujúci celkový ročný vstup / výstupy v danej oblasti
- údaj B vyjadrujúci ročnú referenčnú hodnotu odrážajúce činnosť organizácie
- údaj R vyjadrujúci pomer údajmi A a B

IND 1: Energie - Celková spotreba PHM na obrat spoločnosti (MJ/tis. €)

Hlavný ukazovateľ, reprezentujúci spotrebu energií, je pre spoločnosť PRIMACHLAD, a.s. vo forme pohonných hmôt (benzín a nafta).

Celkovú priamu spotrebu energie a plynu nie je možné optimálne vyhodnotiť vzhľadom na skutočnosť, že spoločnosť pracuje v prenajatých priestoroch a nemôže priamo monitorovať a ani ovplyvňovať ich spotrebu. Výrobu energie z obnoviteľných zdrojov spoločnosť zatiaľ nevyužíva a taktiež nevie ovplyvniť energiu z obnoviteľných zdrojov, vzhľadom na skutočnosť, že pracuje v prenajatých priestoroch.

IND 1: Celková spotreba PHM na obrat spoločnosti (kJ/tis. €)		2021	2022	2023
Vstupy A Celková priama spotreba energie (MJ) (= celkové množstvo energie spotrebovanej za rok)	spotreba PHM (MJ)	178 630	334 310	437 160
Výstupy B (ročná referenčná hodnota odrážajúca činnosť organizácie)	celkový ročný obrat (tis. EUR)	3 083,68	5 176,45	5 837,66
Kľúčový ukazovateľ R (pomer medzi A a B)	spotreba PHM na ročný obrat (MJ/tis. EUR)	57,93	64,58	74,89

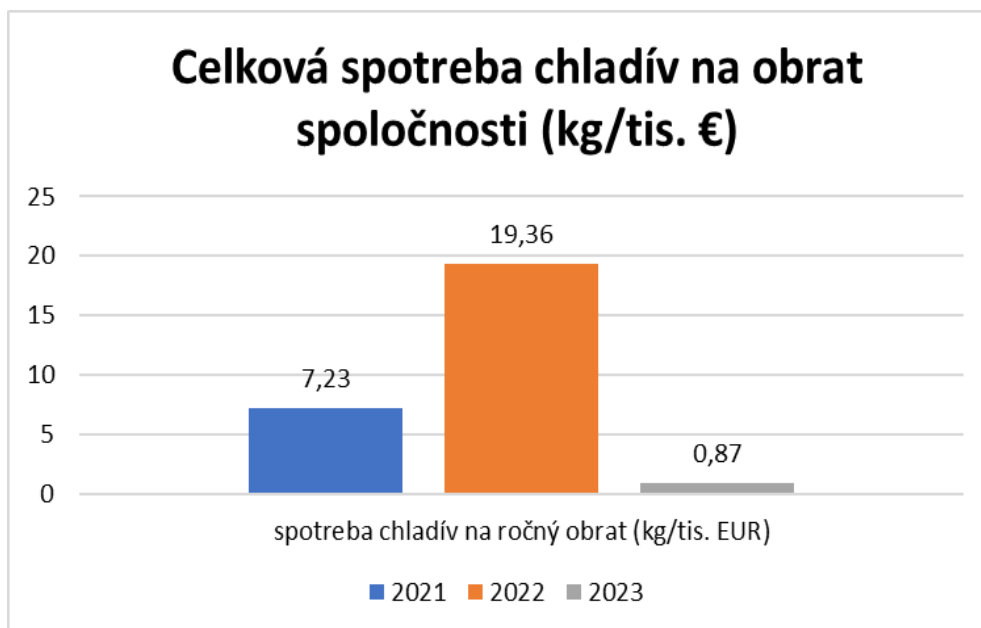


Zvýšenie spotreby PHM za rok 2023 bolo v dôsledku realizácie logisticky náročnejších projektov na spotrebu pohonných hmôt oproti ostatným rokom.

IND 2: Materiály - Celková spotreba chladív (glykol a amoniak) na obrat spoločnosti (kg/tis. €)

Vzhľadom k tomu, že organizácia sa špecializuje na budovanie infraštruktúry na chladenie a ohrev, javí sa ako najdôležitejší a reprezentatívny materiál, ktorého spotrebu budeme monitorovať a hodnotiť – chladiace kvapaliny. Organizácia v rámci inštalovaných technológií a vykonávaných servisných prác používa 2 základné typy chladív – glykol a amoniak. Organizácia nepoužíva chladivá na báze fluórovaných plynov.

IND 2: Celková spotreba chladív na obrat spoločnosti (kg/tis. €)		2021	2022	2023
Vstupy A Celková spotreba amoniaku a glykolu za rok (kg)	spotreba chladív (kg)	22 305	100 195	5060
Výstupy B (ročná referenčná hodnota odrážajúca činnosť organizácie)	celkový ročný obrat (tis. EUR)	3 083,677	5 176,45	5 837,66
Kľúčový ukazovateľ R (pomer medzi A a B)	spotreba chladív na ročný obrat (kg/tis. EUR)	7,23	19,36	0,87



Spotreba chladív v roku 2023 klesla. Spotreba glykolu: 60 kg, spotreba amoniaku: 5000 kg (dodávky, dodávané partnerom).

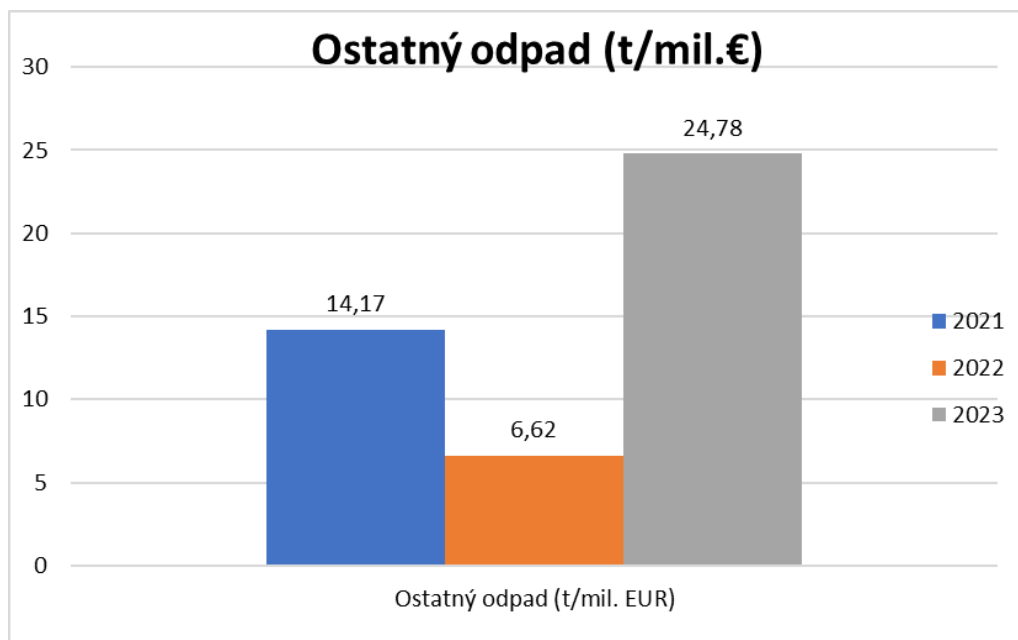
Voda

Vzhľadom na to, že spoločnosť podniká v prenajatých priestoroch a nevie optimálne monitorovať a ovplyvňovať spotrebu vody, uplatňuje si pre tento indikátor výnimku v rámci systému hodnotenia EMAS.

IND 3: Odpady - Celková ročná produkcia odpadov na obrat spoločnosti (t/mil. €)

Vzhľadom na charakter činnosti nie je tvorba odpadov významným environmentálnym aspektom, nakoľko odpady spravidla vznikajú vo veľmi malom množstve a často nakladanie s nimi zabezpečuje zákazník resp. zhotoviteľ. Z uvedeného dôvodu sledujeme iba celkovú tvorbu odpadov vo vzťahu k obratu spoločnosti:

IND 3: Celková ročná produkcia odpadov na obrat spoločnosti		2021	2022	2023
Vstupy A Celková priama produkcia odpadov za rok - Primachladom	Odpad (t)	43,69	34,25	144,74
Výstupy B (ročná referenčná hodnota odrážajúca činnosť organizácie)	Celkový ročný obrat (mil. EUR)	3,084	5,17645	5,84
Kľúčový ukazovateľ R (pomer medzi A a B)	Ostatný odpad (t/mil. EUR)	14,17	6,62	24,78



Odpad ako environmentálny indikátor je v spoločnosti sledovaný ako odpad vyprodukovaný realizačnou činnosťou. Komunálny a triedený odpad z administratívnej činnosti je súčasťou odpadového hospodárstva prenajímateľa administratívnych priestorov. Za rok 2023 bolo viac stavebných zákaziek, pri ktorých narástla celková hodnota odpadu.

Využívanie pôdy so zreteľom na biodiverzitu

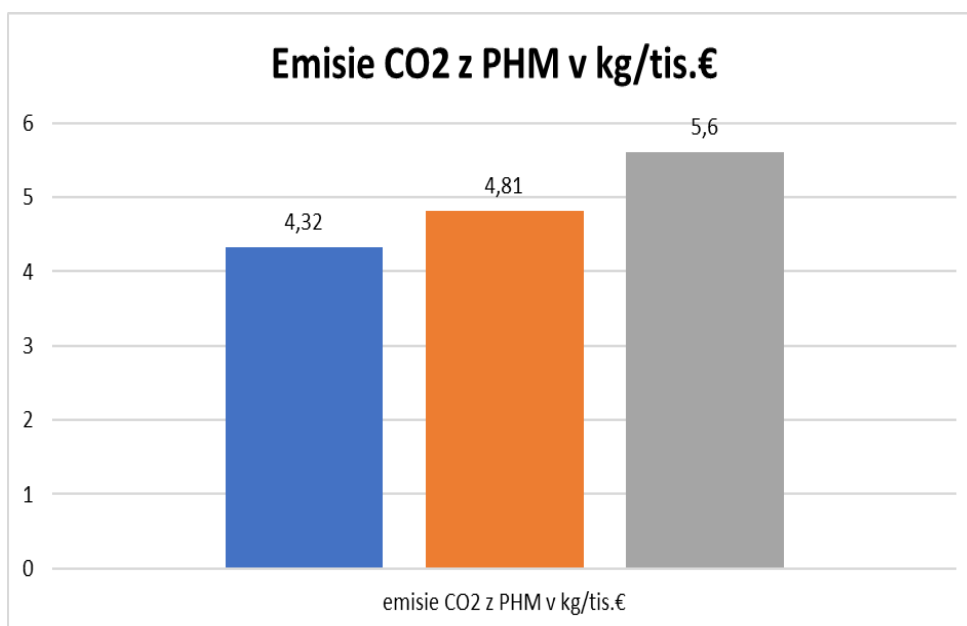
Vzhľadom na to, že spoločnosť PRIMACHLAD sa nachádza v prenajatých priestoroch, aspekty biologickej rozmanitosti organizácia sama nemôže ovplyvňovať. Ochrana je zabezpečená právnymi predpismi a ich dodržiavaním. Z tohto dôvodu sa spoločnosť rozhodla uplatniť si pre tento indikátor výnimku v rámci systému hodnotenia EMAS.

IND 4: Emisie - Celková ročná produkcia skleníkových plynov vyjadrená v CO₂ na obrat spoločnosti (kg/tis. €)

Keďže spoločnosť nevlastní stacionárny zdroj znečisťovania ovzdušia, rozhodla sa sledovať množstvo vyprodukovaného CO₂ z používania dopravných prostriedkov z ročnej spotreby PHM.

Celkové ročné emisie boli vypočítané z množstva spotrebovaných pohonných hmôt (spoločnosť využíva najmä naftu) na základe metodiky uvedenej v STN EN 16258: 2013 Metodika výpočtu a deklarovania spotreby energie a emisií skleníkových plynov z dopravných služieb.

IND 4: Celková ročná produkcia skleníkových plynov vyjadrená v CO ₂ na obrat spoločnosti (kg/tis. €)		2021	2022	2023
Vstupy A Celková priama produkcia v kg	Emisie CO ₂ (kg)	13 310	24 910	32 570
Výstupy B (ročná referenčná hodnota odrážajúca činnosť organizácie)	Celkový ročný obrat (tis. EUR)	3 083,68	5 176,45	5 837,66
Kľúčový ukazovateľ R (pomer medzi A a B)	Celková ročná produkcia CO ₂ na obrat (kg/tis. EUR)	4,32	4,81	5,6



Nárast produkovaných emisií súvisí s objemom realizovaných služieb spoločnosti, ktorý je priamo naviazaný na celkovú spotrebu PHM. Zvýšenie úrovne emisií za rok 2023 je v dôsledku realizácie náročnejších projektov na spotrebu pohonných hmôt oproti ostatným rokom.

Ďalšie relevantné indikátory vplyvu činnosti organizácie na ŽP

Ďalšie osobitné indikátory vplyvu na životné prostredie si organizácia stanovila nasledovne:

- IND 5: Spotreba kancelárskeho papiera
- IND 6: Environmentálne audity stavieb a dodávateľov

IND 5 - Spotreba kancelárskeho papiera na 1 zamestnanca v spoločnosti

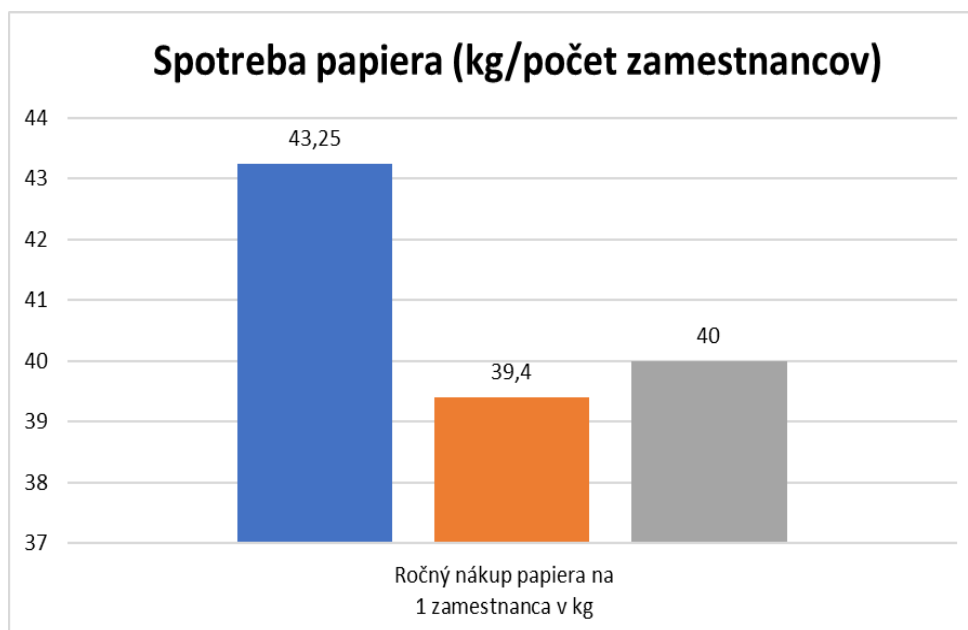
Množstvo vyprodukovaného kancelárskeho papiera v spoločnosti PRIMACHLAD, a.s. závisí od množstva faktorov, napr. od množstva podaných nacených súťažných ponúk investorovi, od prianí investora dokladovať všetky doklady stavby pri kolaudácii v písomnej forme vo viacerých

vyhotoveniach, od množstva zmlúv a objednávok, a iných interných dokumentov vytváraných v spoločnosti.

Najväčšiu spotrebu kancelárskeho papiera evidujeme pri odovzdávaní stavby zákazníkovi ako aj ostatným zainteresovaným stranám, kedy obe strany vyžadujú iba písomnú formu dokumentácie (napr. certifikáty, prehlásenia, protokoly, a pod.) a naša spoločnosť musí vyhovieť ich požiadavkám.

Pre znižovanie spotreby papiera spoločnosť na všetkých tlačiarňach predvolila obojstrannú tlač, čím dochádza k efektívnemu využívaniu oboch strán papierového hárka.

IND 5: Spotreba kancelárskeho papiera na jedného zamestnanca spoločnosti v kg		2021	2022	2023
Vstupy A Celkové množstvo v kg	ročný nákup kanc. papiera v kg	86,5	78,8	80
Výstupy B (ročná referenčná hodnota odrážajúca činnosť organizácie)	počet zamestnancov	2	2	2
Kľúčový ukazovateľ R (pomer medzi A a B)	ročný nákup papiera na 1 zamestnanca v kg	43,25	39,4	40



Spoločnosť sa snaží znižovať spotrebu papiera pomocou vhodne stanovených opatrení a využívaním online úložného priestoru pre zdokumentované informácie.

IND 6 – Environmentálne audity stavieb a dodávateľov

Organizácia sa snaží zlepšovať svoje environmentálne správanie aj prostredníctvom:

- Pravidelného hodnotenia svojich dodávateľov na dodržiavanie zmluvných dohôd v oblasti ich environmentálneho správania

- Zohľadňovania environmentálnych kritérií pri výbere dodávateľov (certifikáty EMS, emisné triedy a pod.)

Od roku 2022 zavádzame environmentálne audity stavieb u dodávateľov, kde budeme monitorovať riadenie environmentálnych aspektov na stavbe ako aj environmentálne správanie sa našich dodávateľov s cieľom zabezpečiť v prvom rade plné dodržiavanie predpisov a znižovanie negatívnych vplyvov na životné prostredie počas realizácie našich zákaziek. Sledovaný indikátor bude monitorovať počet vykonaných auditov stavieb a dodávateľov za rok vzhľadom na celkový počet významných stavieb, ktoré boli v danom roku realizované. Za významné stavby sa považujú veľké stavby, kde spravidla sa jedná o novú výstavbu alebo rozsiahlu rekonštrukciu chladiacich alebo vykurovacích systémov.

IND 8: Počet auditov k počtu významných stavieb za rok v %	2022	2023
Vstupy A Počet vykonaných auditov stavieb za rok	2	3
Výstupy B Počet významných stavieb za rok	4	4
Kľúčový ukazovateľ R (pomer medzi A a B) v %	50	75



V sledovanom období hodnotíme ako významne stavby: Výstavba zariadenia OZE v budove občianskej vybavenosti v obci Prakovce, Inovatívne investície v mäso spracujúcom podniku ISTERMEAT a.s. – chladenie novej expedície, Rekonštrukcia technológie chladenia ľadovej plochy na Zimnom štadióne Harmincova, Zníženie nákladov na energie prostredníctvom inštalácie tepelných čerpadiel v budove kultúrneho domu v obci Raslavice.

7. Ďalšie faktory týkajúce sa vplyvu činnosti organizácie na ŽP

7.1 Havarijná pripravenosť

Havarijná pripravenosť a reakcie na havárie zabezpečuje zmiernenie nechcených environmentálnych vplyvov. V súvislosti s realizáciou zákaziek organizácie PRIMACHLAD možno konštatovať minimálnu možnosť vzniku havarijnej situácie.

Teoreticky môže dôjsť k havárii alebo havarijnej situácii:

- únikom látok škodlivým vodám
- kontamináciou pôdy
- únikom látok škodlivých ovzdušiu
- požiarom

Identifikácia havarijných situácií je podchytená v registri environmentálnych aspektov, kde sú identifikované a uvedené aj možné dopady činností pri havarijných stavoch prevádzky - potenciálny vznik havárie a nehody do životného prostredia. Sú stanovené postupy pri riešení havárie a budú vykonávané školenia a nácvik havarijnej pripravenosti. Na stavbách budú vždy dostupné havarijné súpravy.

7.2 Súlad s požiadavkami právnych predpisov

Vplyv činnosti organizácie PRIMACHLAD na dodržiavanie právnych ustanovení vzhľadom na životné prostredie je trvalo monitorovaný. Všeobecne sú monitorované a / alebo merané tieto oblasti a vplyvy na životné prostredie:

- spotreba energie;
- spotreba materiálu a surovín;
- produkcia odpadov;
- spotreba nebezpečných chemikálií;
- počet splnených environmentálnych cieľov;
- počet environmentálnych sťažností, incidentov a iných negatívnych udalostí

Ďalej môžu byť stanovená merania na základe významnosti environmentálnych aspektov a potrieb kontroly pre dosiahnutie stanovených cieľov a cieľových hodnôt. Na meranie a monitoringu v oblasti životného prostredia sa nepoužíva vlastné meracie zariadenia. Výsledky monitorovania a merania slúžia ako podklad k vyhodnoteniu environmentálneho profilu spoločnosti a k hodnotenie súladu s požiadavkami právnych a iných predpisov.

Používané metódy hodnotenia súladu so záväznými požiadavkami:

- prevádzková kontroly;
- interné a externé audity;

- hodnotenie súladu s využitím checklistu, pozorovania a pohovoru s pracovníkmi;
- preverky BOZP.

O súlade s požiadavkami udržujeme dokumentované záznamy.

8. Hlavné právne ustanovenie týkajúce sa životného prostredia

8.1 Všeobecne

Základnou požiadavkou systému environmentálneho manažérstva je súlad všetkých činností s právnymi a inými požiadavkami, ktorým spoločnosť podlieha. Preto si organizácia PRIMACHLAD stanovila postup pre zisťovanie, dostupnosť a udržiavanie všetkých právnych i iných požiadaviek pre ňu platných, ktoré sa priamo dotýkajú našich procesov, činností, produktov a služieb. Sú to najmä:

- smernice, zákony, nariadenia vlády, vyhlášky
- relevantné predpisy EÚ
- stanoviská, povolenia a rozhodnutia orgánov štátnej správy
- zmluvy, povolenie, rozhodnutie, oprávnenia

Pre sledovanie aktuálnych právnych požiadaviek bol vytvorený "Register právnych a iných požiadaviek", ktorý je tvorený zákonmi, vyhláškami, nariadeniami a ďalšími legislatívnymi predpismi. Za aktualizáciu zodpovedá poverený pracovník, aktualizácia je vykonávaná minimálne štvrtročne.

Ďalej je uvedený prehľad základných právnych predpisov týkajúcich sa životného prostredia v rámci aktuálne prebiehajúcich zakaziek (pozn.: kompletný prehľad je súčasťou registra právnych predpisov):

Kategória legislatívy	Znenie legislatívy
STAROSTLIVOSŤ O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	Zákon č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí v znení zákona NR SR č. 127/1994 Z.z., zákona NR SR č. 287/1994 Z.z., zákona č. 171/1998 Z.z., zákona č. 211/2000 Z.z., zákona č. 332/2007 Z.z. a zákona č. 388/2021 Z. z.
	Zákon č. 205/2004 Z.z. o zhromažďovaní a šírení informácií o životnom prostredí a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 24/2006 Z.z., zákona č. 515/2008 Z.z., zákona č. 4/2010 Z.z. zákona č. 39/2013 Z.z. a zákona č. 239/2017 Z.z.
	Zákon č. 201/2009 Z.z. o štátnej hydrologickej službe a štátnej meteorologickej službe v znení zákona č. 39/2013 Z.z.
	Zákon č. 3/2010 Z.z. o národnej infraštruktúre pre priestorové informácie v znení zákona č. 362/2015 Z.z.
	Zákon č. 74/2020 Z. z. ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v pôsobnosti Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky v súvislosti s ochorením COVID-19
	Zákon č. 218/2020 Z. z., ktorým sa v súvislosti s ochorením COVID-19 dopĺňa zákon č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
	Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 352/2011 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 3/2010 Z.z. o národnej infraštruktúre pre priestorové informácie v znení vyhlášky č. 12/2017 Z.z.
	Vyhláška Ministerstva životného prostredia SR č. 448/2010 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č. 205/2004 Z.z. o zhromažďovaní, uchovávaní šírení informácií o životnom prostredí a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

	NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1221/2009 o dobrovoľnej účasti organizácií v schéme Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS)
VODNÉ HOSPODÁRSTVO, OCHRANA AKOSTI A MNOŽSTVA VÔD A ICH RACIONÁLNEHO VYUŽÍVANIA	Zákon č. 74/2023 Z.z. o vodách
	Zákon č. 305/2018 Z.z. o chránených oblastiach prírodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov
	Nariadenie vlády SSR č. 46/1978 Zb. o chránenej oblasti prírodzenej akumulácie vôd na Žitnom ostrove v znení nariadenia vlády SSR č. 52/1981 Zb.
	Nariadenie vlády SSR č. 13/1987 Zb. o niektorých chránených oblastiach prírodzenej akumulácie vôd.
OCHRANA OVZDUŠIA A OZÓNOVEJ VRSTVY ZEME	Zákon č. 401/1998 Z.z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení zákona č. 161/2001 Z.z. zákona č. 553/2001 Z.z. zákona č. 478/2002 Z.z., zákona č. 525/2003 Z.z., zákona č. 587/2004 Z.z., zákona č. 571 /2005 Z.z., zákona č. 203/2007 Z.z., zákona č. 529/2007 Z.z. zákona č. 515/2008 Z.z., zákona č. 286/2009 Z.z. zákona č. 409/2014 Z.z. a zákona č. 193/2018 Z.z.
	Zákon č. 146/2023 Z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov
	Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 344/1998 Z.z. k Dohovoru o diaľkovom znečisťovaní ovzdušia prechádzajúcom hranicami štátov z roku 1979 o ďalšom znižovaní emisií sýry.
	Zákon č. 321/2012 Z.z. o ochrane ozónovej vrstvy Zeme a o doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 180/2013 Z.z. Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 343/1998 Z.z. o Kodanskom protokole o látkach, ktoré porušujú ozónovú vrstvu. Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 140/2000 Z.z. o Dodatku k Montrealskému protokole o látkach, ktoré poškodzujú ozónovú vrstvu.
ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	Zákon č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 91/2016 Z.z., zákona č. 313/2016 Z.z. , zákona č. 90/2017 Z.z. , zákona č. 292/2017 Z.z., zákona č. 106/2018 Z.z. , zákona č. 177/2018 Z.z., zákona č. 208/2018 Z.z., zákona č. 312/2018 Z.z., zákona č. 302/2019 Z. z. , zákona č. 364/2019 Z. z., zákona č. 460/2019 Z.z., zákona č. 74/2020 Z. z., zákona č. 218/2020 Z. z., zákona č. 218/2020 Z. z., zákona č. 285/2020 Z. z., zákona č. 9/2021 Z. z., zákona č. 46/2021 Z. z., zákona č. 128/2021 Z. z., zákona č. 216/2021 Z. z., zákona č. 372/2021 Z. z., zákona č. 430/2021 Z. z. zákona č. 518/2021 Z. z., zákona č. 230/2022 Z. z. a zákona č. 146/2023 Z.z.
	Zákon č. 127/2006 Z.z. o perzistentných organických látkach a o zmene a doplnení zákona č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 515/2008 Z.z.
	Zákon č. 346/2013 Z.z. o obmedzení používania určitých nebezpečných látok v elektrických zariadeniach a elektronických zariadeniach a ktorým sa mení zákon č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 314/2016 Z.z. a zákona č. 145/2019 Z.z.
	Zákon č. 329/2018 Z.z. o poplatkoch za uloženie odpadov a o zmene a doplnení zákona č. 587/2004 Z.z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 111/2019 Z.z. a zákona č. 67/2021 Z. z.
	Zákon č. 302/2019 Z. z. o zálohovaní jednorazových obalov na nápoje a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 74/2020 Z. z., zákona č. 285/2020 Z. z., zákona č. 372/2021 Z. z., zákona č. 430/2021 Z. z. a zákona č. 518/2021 Z. z.
	Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 153/2004 Z.z., ktorým sa ustanovujú záväzné limity a termíny pre rozsah opätovného použitia častí starých vozidiel, zhodnocovania odpadov zo spracovania starých vozidiel a ich recyklácie
	Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 388/2005 Z.z., ktorým sa ustanovujú limity pre zhodnotenie elektroodpadu a pre opätovné použitie a recykláciu komponentov, materiálov a látok v znení nariadenia vlády SR č. 206/2010 Z.z.
	Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 330/2018 Z.z. ktorým sa ustanovuje výška sadzieb poplatkov za uloženie odpadov a podrobnosti súvisiace s prerozdeľovaním príjmov z poplatkov za uloženie odpadov v znení nariadenia vlády SR č. 33/2020 Z. z. a nariadenia vlády SR č. 207/2021 Z. z. a nariadenia vlády SR č. 212/2022 Z. z.
Vyhláška Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky č. 465/2013 Z.z. o technických požiadavkách	

na elektrické zariadenia a elektronické zariadenia v znení vyhlášky č. 196/2014 Z.z., vyhlášky č. 346/2014 Z.z., vyhlášky č. 71/2016 Z.z., vyhlášky č. 329/2016 Z.z., vyhlášky č. 317/2017 Z.z., vyhlášky č. 199/2018 Z.z., vyhlášky č. 104/2019 Z.z., vyhlášky č. 203/2019 Z.z., vyhlášky č. 88/2020 Z.z., vyhlášky 232/2020 Z.z., vyhlášky 391/2021 Z.z., vyhlášky č. 193/2022 Z.z. vyhlášky č. 80/2023 Z.z. a vyhlášky č. 80/2023 Z.z.

Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 365/2015 Z.z. ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení vyhlášky č. 320/2017 Z.z.

Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 366/2015 Z.z. o evidencnej povinnosti a ohlasovacej povinnosti v znení vyhlášky č. 246/2017 Z.z., vyhlášky č. 321/2017 Z.z., vyhlášky č. 378/2018 Z.z. a vyhlášky 317/2020 Z.z.

Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 371/2015, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch v znení vyhlášky č. 322/2017 Z.z., vyhlášky č. 379/2018 Z.z., vyhlášky č. 348/2020 Z.z. a vyhlášky č. 194/2022 Z.z.

Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 382/2018 Z.z. o skládkovaní odpadov a uskladnení odpadovej ortuti v znení vyhlášky č. 26/2021 Z.z. a vyhlášky č. 522/2022 Z.z. /Poznámka: Redakčné oznámenie č. 20 o oprave chyby vo vyhláške – zo 17.1.2019

Vyhláška č. 373/2015 o rozšírenej zodpovednosti výrobcov vyhradených výrobkov a o nakladaní s vyhradenými prúdmi odpadov v znení vyhlášky č. 14/2017 Z.z., vyhlášky č. 324/2017 Z.z. a vyhlášky č. 186/2018 Z.z., vyhlášky č. 380/2018 Z.z., vyhlášky č. 266/2020 Z.z., vyhlášky 368/2020 Z.z., vyhlášky č. 25/2021 Z.z. a vyhlášky č. 192/2022 Z.z. /Poznámka: Redakčné oznámenie o oprave č. 370/2020 Z.z.

Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 347/2019 Z.z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o zálohovaní jednorazových obalov na nápoje v znení vyhlášky 161/2022 Z.z. a vyhlášky č. 319/2022 Z.z.

Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 344/2022 Z.z. o stavebných odpadoch a odpadoch z demolácií

Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí SR č. 60/1995 Z.z. o pristúpení Slovenskej republiky k Bazilejskému dohovoru o riadení pohybov nebezpečných odpadov cez hranice štátov a ich zneškodňovaní.

Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí SR č. 593/2004 Z.z. o uzavretí Štokholmského dohovoru o perzistentných organických látkach Oznámenie Ministerstva životného prostredia SR č. 368/2015 Z.z. o vydaní výnosu z 9. septembra 2015 č. 1/2015 o jednotných metódach analytickej kontroly odpadov.

Oznámenie Ministerstva životného prostredia SR č. 222/2020 Z.z. o vydaní opatrenia z 29. júla 2020 č. 1/2020 o metodike analýzy zmesového odpadu

8.2 Prehlásenie o dodržiavaní právnych predpisov

Prehlasujeme, že dodržiavame požiadavky právnych a iných predpisov relevantných pre organizáciu PRIMACHLAD v oblasti ochrany životného prostredia a zabezpečujeme tento súlad trvalým sledovaním a vyhodnocovaním v zmysle ustanovenia čl. A.9.1.2 Prílohy II Nariadenia o EMAS.

9. Další termín environmentálního prohlášení

Aktualizované environmentálně vyhlášení tohoto cyklu registrácia v Programe EMAS bude spracované v **septembri 2025** v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2009, v znení nariadenia komisie (EÚ) 2018/2026 z 19. decembra 2018, ktorým sa mení a dopĺňa príloha IV nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2009 o dobrovoľnej účasti organizácií v schéme Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS).

10. Záver

Environmentálne vyhlášení spracoval Ing. Stanislav Karniš, predseda predstavenstva

V Prešove dňa: 17.09.2024